

# ||| månadens epiztel



Denna gång redogör Epizteln för misstankar om aviär influensa och newcastlesjuka, klinisk övervakning av



BSE, EUs krav om utökad BSE-provtagning och slutligen klassisk svinpest i Tyskland. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställd av Helena Ohlsson, SVA och Jessica Johansson, Jordbruksverket.

## MISSTANKAR OM AVIÄR INFLUENSA/NEWCASTLESJUKA

Misstanke uppstod om aviär influensa/newcastlesjuka vid obduktion av en höna från en hobbyflock i Mellansverige i början av april. Anamnes och obduktionsbild tydde främst på ILT (infektiös laryngotrakeit), men i avsaknad av vissa typiska tecken kunde aviär influensa/newcastlesjuka inte uteslutas. Vid kontakt med djurägaren framkom dock att samtliga sjuka djur tillfrisknat och inga utom de första fallen dött, varför misstanken avfärdades och vidare undersökning av differentialdiagnoser fortsatte.

En allvarligare misstanke uppstod några dagar senare, i en stor kalkonbesättning i södra Sverige. Efter inledande symtom, med diarréer och enstaka döda fåglar utan specifika obduktionsfynd, ökade dödligheten till 80 djur under en dag. Med anledning av de tidigare symptomen hade fodret bytts och behandling med antibiotika i vattnet inletts. Den höga dödligheten föranledde dock veterinären att spärra gården och kontakta epizootijouren samma kväll. Döda fåglar transporterades snabbt till SVA för analys avseende aviär influensa och newcastlesjuka. Under natten dog ytterligare ett hundratal fåglar, men nästa dag uppgav djurägaren att resterande djur verkade bättre och att avföringen börjat bli fast igen. Obduktionsbilden visade inga specifika förändringar och de virologiska undersökningarna utföll negativt. Misstanken avfärdades, men vidare utredning av sjukdomsorsaken pågår.

## KLINISK ÖVERVAKNING AVSEENDE BSE

Förutom att beakta symtom som kan föranleda grundad misstanke om BSE är det även viktigt att veterinärer i fält hör av sig när man har djur som passar för den så kallade särskilda kliniska övervakningen. Denna övervakning är en väsentlig del av den totala BSE-övervakningen i landet och gäller för nötkreatur som uppvisar olika typer av CNS-störningar, men där bilden inte är sådan att någon egentlig BSE-misstanke föreligger. Efter kontakt med SVA för bedömning tas djuret in för fullständig obduktion inklusive BSE-undersökning. Jordbruksverket står för omkostnader såsom transport till SVA, kostnader för obduktion och BSE-provtagning samt även om det blir ytterligare kostnader för ett extra besök då veterinären avlivar djuret.

Sedan landets första BSE-fall påvisades tycks den veterinära uppmärksamheten avseende BSE åter ha ökat och under april månad inkom två djur till den särskilda kliniska övervakningen. De båda korna var negativa för BSE vilket kunde konfirmeras med hjälp av immunohistokemisk och histopatologisk undersökning.

## EU-KRAV PÅ ÖKAD BSE-PROVTAGNING

I april hävdades den spärr som lagts på gården i Västmanland där Sveriges första BSE-fall konstaterades i mars. I smittskyddsutredningen har förutom de två djur i riskgruppen som identifierades på gården också ytterligare två kor inom riskgruppen och som tidigare sålts från gården spärrats. Även dessa har avlivats och

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, d v s utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.



*I juni påbörjar Sverige BSE-provtagning av alla nötkreatur som är äldre än 30 månader när de går till slakt.*

provtagits, men ingen av dem bar på smittan. För att utreda hur kon har blivit smittad har Jordbruksverket kartlagt vilket foder den ätit under sina första levnadsår. Det är oklart hur kon fått sin BSE-smitta och troligen kommer man aldrig att få full kännedom om det. Kon var född 1994, vid en tidpunkt då det totala förbudet mot inblandning av kött- och benmjöl i djurfoder inte hade trätt i kraft ännu och det fortfarande kunde förekomma oavsiktlig inblandning av kött- och benmjöl i nötkreatursfoder.

Den 24 mars röstade SKLD (Ständiga kommittén för livsmedel och djurhälsa) ja till EU-

kommissionens förslag som innebär att Sverige kommer att inleda provtagning av alla nötkreatur i normalslakten som är äldre än 30 månader med början någon gång i juni. Redan nu har Jordbruksverket utökat provtagningen för BSE i normalslakten från vart 15:e djur över 30 månader till vart 10:e. Från och med den 18 april provtas också alla nötkreatur födda 1996 eller tidigare vid slakten. EUs BSE-politik går i riktning mot den modell som hittills använts i Sverige med stickprovstagning och riktad provtagning i riskgrupper.

I Sverige har man aktivt övervakat nötkreatur för BSE sedan 2001. Mellan 2001 och 2005 har totalt över 170 000 djur undersökts utan att några fall av BSE har konstaterats. Det bekräftar det goda läget samt att BSE är mycket ovanligt i Sverige.

#### **KLASSISK SVINPEST I TYSKLAND**

Från början av mars till mitten av april har utbrott av klassisk svinpest inträffat i sex besättningar med tamsvin i området Nordrhein-Westfalen. EU-kommissionen har infört restriktioner för transport av levande svin till och från Tyskland. Restriktionerna innebär att inga levande svin får föras ut från Tyskland och att inga levande svin får sändas från Sverige till slakterier i Nordrhein-Westfalen. Utöver detta ska fordon som har använts för transport av svin i Tyskland eller som har varit inne på en svinanläggning i Tyskland rengöras och desinficeras två gånger efter varje användning. Fordonen får dessutom inte användas för transport av svin på minst tre dagar.

Transporter som kör svin och endast passerar genom Tyskland omfattas inte av restriktionerna. ■

**Bayer Health  
Clavobay  
176x64**